

Το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και η Ευθανασία (Δρ. Γεώργιος Μαθιουδάκης, Διευθυντής Πνευμονολογικής Κλινικής Γενικού Νοσοκομείου Πειραιά)

[/ Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=173166>]

Η αρχή της αυτοδιαθέσεως

Το επίπεδο αυτοεκτιμήσεως του κάθε ατόμου και η ευχέρειά του να επιλέγει το σχέδιο ζωής που προτιμά, καθορίζουν την ικανότητά του να προστατεύει την αξιοπρέπειά του, όντας -ο ίδιος- φορέας των βασικών δικαιωμάτων κι ελευθεριών του, διαμορφώνοντας ένα ηθικο-βιολογικό σύνολο με το οποίο ανήκει στην ανθρωπότητα. Δεν υπάρχει, ασφαλώς, αμφιβολία ότι η εισβολή μιας ανίατης και βασανιστικής αρρώστιας αναδιαμορφώνει το προσωπικό σχέδιο ζωής του ασθενούς, εισάγει νέες δυσμενείς συνθήκες στην περαιτέρω διαβίωσή του και τον καθιστά επιρρεπή σε αυτοκαταστροφικές διεξόδους, ιδιαίτερα εφόσον πρόκειται περί παθήσεως που τον καθηλώνει στο κρεβάτι, εξαρτημένο από πολύπλοκες περιποιήσεις τρίτων.

Πηγή: resources3.news.com.au

Οι θιασώτες της ευθανασίας ισχυρίζονται ότι κάθε άτομο που έχει την ικανότητα να παίρνει αποφάσεις, δεν έχει βαριά ψυχική πάθηση κι ελέγχει το σώμα του, μπορεί και πρέπει να επιλέγει ελεύθερα το πότε, πώς και με ποιό τρόπο θέλει να πεθάνει, καθώς μάλιστα αυτό δεν θίγει τα δικαιώματα άλλου ανθρώπου. Ούτε η Εκκλησία ούτε το κράτος έχουν δικαίωμα να επεμβαίνουν στο αναφαίρετο και αδιαπραγμάτευτο αυτό δικαίωμα του πολίτη. Οι υποστηρικτές της ευθανασίας ισχυρίζονται ότι η μή νομιμοποίησή της αποτελεί κατάφορη παραβίαση της ελευθερίας του ατόμου, ακόμη και της επιλογής τους να φονευθούν. Η απαγόρευσή της είναι μορφή τυραννίας. Επομένως, αναφορικά με τις απαιτήσεις νομιμοποίησης, η μόνη προϋπόθεση που πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη είναι η επιθυμία του ασθενούς και η ελευθερία της επιλογής, που βασίζεται στην προσωπική του εκτίμηση των συνθηκών διαβίωσης, όπως αυτές τροποποιούνται από το φάσμα του πόνου, του φόβου, της εξαρτήσεως ή άλλων λόγων.

Η σύγχρονη κοινωνία κινείται στα πλαίσια σκόπιμης, παραπλανητικής έξαρσης της διεκδικήσεως ετεροβαρούς σημασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ ταυτόχρονα θεμελιώδη δικαιώματα συρρικνώνονται και αναθεωρούνται, όπως το δικαίωμα στην εργασία, στην ασφάλιση, στην πλήρη και απρόσκοπτη ενημέρωση κ.ά. Ασφαλώς δεν απεμπολείται το δικαίωμα του ασθενούς να επιλέγει τον ιατρό του, το είδος της θεραπείας του και την επιμέλεια με την οποία θα τεθεί σ' ένα πρόγραμμα αποκαταστάσεως.

Επίσης, παρά το γεγονός ότι αποτελεί και Ιπποκρατική επιταγή, η ενημέρωση των

ασθενών περί των δεδομένων της παθήσεώς τους και των μεθόδων και τεχνικών αντιμετώπισεώς της δεν είναι ούτε πλήρης ούτε κατανοητή, ιδίως, μάλιστα, όταν ο ασθενής τελεί κάτω από την συγχυτική επίδραση της συμπτωματολογίας της παθήσεώς του και την κατάρρευση της αυτοεκτιμήσεώς του, οφειλόμενη στους αφόρητους πόνους ή στο γεγονός ότι βρέθηκε ξαφνικά υπό την εξάρτηση τρίτων ατόμων ή μηχανημάτων ελέγχου και υποκαταστάσεως βιολογικών λειτουργιών.

Ο πόνος, ιδιαίτερα, είναι μια οδυνηρή εμπειρία που εκτρέπει την σωματοψυχική ισορροπία του ασθενούς και συνεπάγεται την ψυχική του ανατροπή. Ισοδυναμεί με ρήξη του προστατευτικού ορίου του «Εγώ» και για τον λόγο αυτό, ο σωματικός πόνος είναι κάτι που -κατά τον Freud- θα μπορούσε και θα έπρεπε να γεννήσει έναν ψυχικό πόνο. Ο σωματικός πόνος παριστά την ρωγμή από την οποία ενεργοποιείται μια, σε άλλοτε άλλο βαθμό, διάρρηξη της προσωπικής συνέχειας του ατόμου. Και, επομένως, ακόμη και επίμονο ένα περιστασιακό αίτημα για τερματισμό της ζωής θα έπρεπε να προσλαμβάνεται από μια κοινωνία που επιμένει να αυτοαποκαλείται «κοινωνία της αλληλεγγύης» ως ένδειξη της απελπισίας του και έκκληση απαλλαγής από την οδυνηρή εμπειρία του, μάλλον, παρά ως σταθερή, αποφασιστική και αυθεντική έκφραση θανατώσεως.

[Συνεχίζεται]